

## KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 20 Kwietnia r. s. 1832 Roku.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 9 Kwietnia.

Przez naywyższe ukazy do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, dnia 15 lutego, w nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych podczas szturmów Warszawskich warowni, zaszczytami Orderami przez Głównodowodzącego czynną Armią, Jenerał-Marszałka Polnego Xiecia Warszawskiego, Hrabiego Paskiewicza Erywańskiego, potwierdzają się w całej mocy Kawalerami: *Orderu s. Anny 3go stopnia z kokardą*: Leib-Gwardyi półku Kozaków, Kornet *Isajew*, Półszwadronu Gwardyi Kaukaskich Góralów Porucznik *Tuganow*, Leyb-Kiryssyerów półku Następcy Sztabs-Rotmistrze: *Gewaldiger* iszey dywizyi Kiryssyerów, *Sacharow*, *Andriejew*, *Tic*, *Baturyn* i *Astafijew*, i Porucznicy: *Xiąże Szczerbatow*, *Szreyder* i *Zapolski*; Nowgorodzkiego półku Kiryssyerów Kornet Baron *Ungernsternberg*; Leyb-Gwardyi półku Preobrażeńckiego Sztabs-Kapitan *Jazykow* iszy, i Porucznicy: *Czernyszew*, *Muszin-Puszkina*, *Lukjanowicz* i *Adjutant Dowódcy półku Jenerał-Adjutanta Islenjewa*, *Gedeonow*; Leyb-Gwardyi półku Moskiewskiego Porucznicy: *Adjutant Dowódcy 3ciej brygady piechoty Gwardyi Jenerał-Majora Krafstrema Skoroduli*, *Tietierewnikow* i *Tank*; Leyb-Gwardyi półku Siemionowskiego Sztabs-Kapitan *Xiąże Czerkaski 2gi*, Porucznik *Szypow 3ci*, Podporucznik *Wolkow* i uwolniony ze służby Podporucznik *Annienkow*; Leyb-Gwardyi półku Izmayłowskiego Porucznicy: *Lawrow*, *Rumianow*, *Adjutant Dowodzącego całą piechotą oddzielnego korpusu Gwardyi Jenerał-Adjutanta Bistroma 1go*, von *Moller*; Leyb-Gwardyi półku Finlandzkiego Podporucznicy: *Babarykin*, *Xiąż Orbeljan*, *Muchanow* i *Smidt* i Chorażowie: *Haustein*, *Skaton*, *Pozniak*, *Han*, *Szewielew*, *Xiąże Szachowski*, *Karcow* i *Bek*; Leyb-Gwardyi półku Pawłowskiego Sztabs-Kapitan *Sachnowski* iszy, Porucznicy: *Polman*, *Bykow* iszy i *Regenkams*; Leyb-Gwardyi półku Grenadyerów Porucznicy: *Ochterlon*, *Danatow*, *Wołocki* iszy i *Kaweryn*; Podporucznicy: *Mundt*, *Jeropkin*, *Ostotopow*, *Wołocki 2gi* i *Wrangel 2gi* i Choraży *Lelakin 2gi*; Leyb-Gwardyi półku Litewskiego, Sztabs Kapitani: *Forsman*, *Zytkow 2gi* i *Karłowicz* i Porucznik *Sumarokow*; Leyb-Gwardyi półku Wołyńskiego Porucznicy: *Jesakow*, *Lachmanowicz*, *Nowacki* i uwolniony ze służby *Skawronski*; Leyb-Gwardyi Fińskiego batalionu strzelców Porucznicy: *Gripenberg 2gi* i *Hez* i Chorażowie: *Debesz* i *Aminow*; Leyb-Gwardyi batalionu Saperów Chorażowie: *Swiryn*, *Rechenberg*, *Wolkow*, *Berg*, *Dubienski 3ci* i Baron *Geismar*, iszego odwodowego batalionu Saperów Podporucznik *Lesli*; Leyb-Gwardyi Konney Artylleryi lekkiej baterii N. 5go Podporucznik *Rejsig*; Leyb-Gwardyi iszey brygady Artylleryi Podporucznik *Protow*, Chorażowie: *Jafimowicz*, *Palicyn* i *Osini*; Leyb-Gwardyi 2giej brygady Artylleryi Chorażowie: zostający w obowiązkach *Adjutanta przy Naczelniku Artylleryi Oddzielnego Korpusu Gwardyi*, *Jenerał-Poruczniku Gillenszmicie Szenszin*, *Nejman* i *Tretjakow*; Leyb-Gwardyi pieszej baterii N. 5go rotę Podporucznicy: *Borysow* i *Wielhorski* i Jeneralnego Sztabu Gwardyi Porucznik *Frotow*. — *Orderu S. Anny 4go stopnia z napisem za waleczność*: półku Kawalergardów Jey CESARSKIEJ MOŚCI Porucznicy: *Żerwe* iszy i *Żerwe 2gi* i Kornet *Szy-*

szkow; Leyb-Gwardyi półku Konnego Porucznicy: *Balabin*, *Iljin* i *Brewern*; Leyb-Gwardyi półku Kiryssyerów J. C. M. Porucznicy: *Karin*, *Madatow* i *Norow*; Leyb-Gwardyi półku Ułanów Kornet Baron *Stackelberg*; Leyb-Gwardyi Grodzkiego półku Huzarów Korneci: *Lityński*, *Wyżychi* i *Lewental 2gi*; Leyb-Gwardyi półku Kozaków Kornet Hrabia *Orłow-Denisow*; Leyb-Kiryssyerów półku Następcy Porucznicy: *Jewreynow* i *Zitow*; Ober-Wagenmeyster iszey dywizyi Kiryssyerów Kornet półku Ułanów J. C. W. W. Xcia *MICHAŁA PAWŁOWICZA*, *Kleopin*, i Wołyńskiego półku Ułanów Kornet *Sawoini*, Leyb-Gwardyi półku Preobrażeńckiego Porucznicy: *Xiąże Nieśwički 2gi*, *Tytow*, *Fityngof* i *de Simon*, Podporucznicy: *Rajewski*, *Posnikow* i *Kridener* i Choraży *Samsonow*; Leyb-Gwardyi półku Moskiewskiego: Porucznik *Baranow*, Podporucznicy: *Sierebrjakow*, von *Fityngof*, Baron von *Kotia* iszy i *Babarykin* iszy; Leyb-Gwardyi półku Siemionowskiego Porucznicy: *Pawłow* i *Xiąże Czetokay 2gi*, i Podporucznicy: *Szemlepnikow*, *Kursel* i *Aderkas*; Leyb-Gwardyi półku Izmayłowskiego Porucznicy: *Arystow* i *Czarykow*, Podporucznicy: *Benedyktow*, *Dellingshausen* i *Jewrejnow 2gi*, i Chorażowie: Hrabia *Tolstoy* i *Xiąże Urusow 3ci*, Leyb-Gwardyi półku strzelców Chorażowie: *Baranowski*, *Gordiejew* i *Durasow*; Leyb-Gwardyi półku Pawłowskiego Porucznik *Kozłow*, Podporucznicy: *Lubański*, *Ritmeister*, *Nosow*, *Postawski*, *Sudiejkin* i *Zengbusz*; Leyb-Gwardyi półku Grenadyerów Podporucznicy: *Howaczewski*, *Gorbunow* i *Klawer*; i Chorażowie: *Domontowicz*, *Bakojew*, *Łobko*, *Dmitrewski*, *Szeffler*, i *Jegorjew*; Leyb-Gwardyi półku Finlandzkiego Choraży *Leontjew*; Leyb-Gwardyi półku Litewskiego Porucznicy: *Adyncow* iszy i *Krzyżanowski*; Podporucznicy: *Martiuszew*, *Surowcow* i *Fiedorow 4ty*, i Choraży *Putincow*; Leyb-Gwardyi półku Wołyńskiego Porucznik *Berenc*; Leyb-Gwardyi konney Artylleryi baterii pozycyjnej Chorażowie: *Jewrejnow* i *Xiąże Czetwertynski*; Leyb-Gwardyi iszey brygady Artylleryi Chorażowie: *Alopeus*, *Xiąże Kantakuzenow*, *Boumgarten* i Hrabia *Dewier*; Leyb-Gwardyi 2giej brygady Artylleryi Chorażowie: *Zagorański*, *Bondyrew* i *Sipiagin*, i Leyb-Gwardyi pieszej baterii N. 5go rotę Podporucznik *Hageman* i Choraży *Wielbicki*. — Dnia 2 marca. W nagrodę gorliwej służby mianowani kawalerami *Orderu S. Stanisława 4go stopnia*: Leyb-Gwardyi półku Kawalergardów Jey C. M. Kornet *Naryszkin*, Leyb-Gwardyi półku Ułanów Kornet *Werygin*, Leyb-Gwardyi półku Preobrażeńckiego Choraży *Xiąże Golicyn*, i Leyb-Gwardyi półku Moskiewskiego Podporucznik *Kwitka*. — Dnia 5 marca: *Orderu S. Anny 2go stopnia*: *Plac-Major Bobruyskiej twierdzy*, 35go półku strzelców Podpółkownik *Puszkarew 2gi*; tegoż orderu 3go stopnia: *Adjutant budowania Bobruyskiej twierdzy*, 4go półku strzelców Kapitan *Rodionow*, i Członek Bohruyskiego Komitetu Budowniczego 9tey klasy *Bernacki*. — Dnia 11 marca. *Orderu S. Anny 2go stopnia ozdobionego Cesarzką koroną*: zostający przy byłym Żmudzkiem Obwodowym Naczelniku Urzędnik do osobnych poleceń przy Ministerium Spraw wewnętrznych, Rada Kolegjalny *Suszkow*, na zaświadczenie Wileńskiego Wojennego Gubernatora Jenerał-Adjutanta *Xiecia Dołhorukowa*, o gorliwości odznaczony jego służbie.



— *Naywyżey potwierdzone wyroki Sądów Wojskowych.*

1) P. Głównodowodzący iszą Armią dnia 18 lutego doniósł N. Panu, że obywatel powiatu Owruckiego, Antoni *Pruszyński*, po odbytych nad nim Sądzie wojennym, okazał się winnym, że złamał przysięgę na wierność poddaństwa, wiedział o gotowaniu się buntowników do powstania przeciwko prawej władzy, wystąpił do nich do miasta Owruca ośmiu swoich poddanych ze 52 pikami dla nich zrobionemi, po rozbiciu buntowników Owruckich, przyjął w dom swój głównego herszta Hołowińskiego z innemi jego spólnikami buntu, połączył się potem z nimi, i ukrywał się po rozbiciu buntowniczej bandy w lasach, gdzie naostatek przez oddział ścigający ich został poymany i dostawiony do Zwierzchności wojskowej. Za takowe przestępstwa P. Głównodowodzący iszą Armią, na podstawie *naywyżey* nadanej mu władzy konfirmował: *Pruszyńskiego*, przez wzgląd na wiek podeszły, pozbawiwszy szlacheckiej godności, zesłać do Syberyi na osadę, a majątek, jaki się okaże, zabrać na Skarb podług przepisów prawa.

2) Zarządzający Głównym Sztabem Jego Cesarskiej Mości, dnia 8 marca komunikował P. Ministrowi Sprawiedliwości, że obywatel gubernii Podolskiej powiatu Bałtskiego Hieronim *Chodykiewicz*, oddany pod sąd wojenny, okazał się winnym, że jeszcze przed wybuchnięciem powstania na Podolu gotował broń, mundury i materjały, w celu powszechnego powstania na Wołyniu przeciwko prawej władzy. Gdy zaś Policymeyster Bałtski spólnie z Komissarzem Ziemskim Popowem i komenderowanym ze strony wojskowej Krzemieńczugskiego pieszego półku Podporucznikiem Uskowem przybyli do jego majątku dla obejrzenia, wtedy *Chodykiewicz*, zabił z pistoletu Policymeystra Kaszyńskiego. Głównodowodzący czynną Armią, rozpatrzywszy tę sprawę postanowił: *Chodykiewicza* za pomienione przestępstwa, pozbawiwszy szlacheckiego dostojenstwa, zesłać do ciężkich robot. Lecz, nim takowy wyrok spełniony został, *Chodykiewicz* uciekł zpod straży, i podług wiadomości prywatnych skrył się do Galicji i służył w szeregach buntowników w Królestwie Polskiem. Ustanowiona w gubernii Podolskiej dla klasyfikacji buntowników Kommissya, mając na uwadze wyżej oznaczone przestępstwa *Chodykiewicza*, oddzielnie od zapadłego już na jego osobę wyroku, postanowiła: zaliczyć go do zgłey klasy przestępców, majątek jego, jak już odkryto, w Bałtskim powiecie we wsi Olszance 104 dusze poddanych, tak i mogący później odkryć się, zabrać w wiedzę skarbową, i jeśliby *Chodykiewicz* zjawił się, albo schwytany został, postąpić z nim według konfirmacji Głównodowodzącego czynną Armią. Takowe postanowienie Podolskiej Gubernialney Kommissyi Głównodowodzący iszą Armią na podstawie *naywyżey* nadanej mu władzy, rozkazał przyprowadzić do skutku. Po doprowadzeniu zaś o tém przez P. Jenerał-Adjutanta Hrabiego Czernyszewa do wiadomości J. C. Mości, podobało się N. Panu rozporządzenie w tej rzeczy Głównodowodzącego potwierdzić w całej mocy. (G. S.)

#### *Ukazy Rządzącego Senatu.*

1) Z 1go Depart. dnia 31go marca, o zaleceniu Izbowi Skarbowym i Rządowi Guberskim w guberniach od Polski przyłączonych, *ażebym w starościńskich skarbowych dobrach, nie zaprowadzali Rządów Włościańskich (Волостных Правлений), znajdujących się w guberniach Wielkorossyjskich.* (Na przedstawienia Izby Skarbowych: Grodzieńskiej, Wileńskiej, Mińskiej i Mohilewskiej, o zaprowadzeniu w starościńskich Skarbowych dobrach Rządów Włościańskich, podług tego, jak one znajdują się w guberniach Wielkorossyjskich; P. Minister Skarbu zważywszy, że dobra starościńskie zostają w bezpośredniej wiedzy ekonomii dwornych, a zatem nie ma szczególnej potrzeby zaprowadzania w nich

syyskim właściwych, dał opinią, *ażebym powinno ści do tych Rządów odnoszące się, włożyć w starostwach na starszych i wybornych, jak o tém załeciono ukazem Rządzącego Senatu dnia 4 września 1823 roku pod bezpośrednim dozorem samychże dzierżawców albo ich pełnomocników, wkładając także na nich i nakazane Rządzącego Senatu ukazem dnia 27 czerwca 1818 roku zaprowadzenie ksiąg sznurowych, do zapisywania wszelkich poborów pieniężnych od włościan skarbowych, jakoteż składanie onych po przejrzeniu przez gminy włościańskie na rewizyę w Izbie Skarbowej, gdyż i czuwanie nad regularną opłatą podatków ze strony włościan skarbowych poruczone jest dzierżawcom w prawidłach *naywyżey* potwierdzonych dnia 11 października 1821 roku. W tych zaś dobrach, które zostają pod rządem skarbowym, obowiązki powyższe włożyć na administratorów, albo rządów tych dóbr, pod własnym głównym dozorem i odpowiedzialnością Izby Skarbowych, *ażebym w dobrach starościńskich żadne nieprawne pobory i rozchody miejsca nie miały.* Rządzący Senat potwierdził i ogłasza dla wykonania takową opinią P. Ministra Skarbu.*

2) Z ogólnego Zebrania trzech pierwszych Departamentów, dnia 2 kwietnia, *o powinnościach Strapczych Powiatowych i Gubernialnych, w sprawach między Skarbem a prywatnemi osobami.* Rada Państwa na Departamencie Praw na ogólnem Zebraniu, roztrząsając dokład Połączonego Zebrania trzech pierwszych Departamentów Rządzącego Senatu, o dopełnianiu praw istniejących względem powinności Strapczych Powiatowych; w sprawach, z majątkiem skarbowym stykających się i uznawszy zdanie Rządzącego Senatu za sprawiedliwe, stosownie do tego postanowił: 1o) Polecieć niższym i średnim władzom rządowym, *ażebym one, poszukiwaniem w sprawach między osobami prywatnemi a Skarbem i tego ostatniego z prywatnemi osobami, w razie, jeżeli na obronę interesu skarbowego dowody będą niedostateczne, żądali tych: niższe instancje od Strapczych Powiatowych, a średnie od skarbowych dzieł Strapczego, i wprzód, nim otrzymają odpowiedź od nich, spraw tego rodzaju niekończyli; a po otrzymaniu ich odezwu, postanowiwszy wyrok, objawiali go tymże Strapczym, a potem już w dalszej kolei postępowali na podstawie ukazu dnia 22 września 1827 roku. 2re) Naysurowiey zalecieć Gubernialnym Skarbowych dzieł Strapczym, *ażebym oni w sprawach pomienionych spełniali ściśle swoje obowiązki, określone w artykule 406 Naywyższego Urządzenia Gubernii i w razie, jeżeli wyrok średniej instancji uznają za niegratowny, mają apelować ze swojej strony wedle postanowionego porządku; 3cie) Gdy w sprawach podobnego rodzaju, odbywanych w Sądach Powiatowych, Guberskich dzieł skarbowych Strapczowie, znajdując się w mieście Gubernialnem, należyte czuności zachować nie mogą: przeto staranie ze strony Skarbu poruczyć Strapczym Powiatowym w tych wszystkich obowiązkach, jakie są przepisane w wyżej rzeczonym artykule 406 Urządzenia Gubernii o Guberskich Skarbowych dzieł Strapczych z tém, *ażebym po ukończeniu sprawy w Sądzie Powiatowym i przejściu jej do wyższej instancji, Strapczy Powiatowy wolny był od zajmowania się tą sprawą, obrona zaś jej i staranie przechodzi na Guberskiego Skarbowych dzieł Strapczego.* Przy tém Guberskich i Powiatowych Strapczych zobowiązać, *ażebym w razie zasłanej wątpliwości lub niewyrozumienia w tych sprawach, odnosili się do Prokuratora Guberskiego, prosząc go o rozwiązanie.* Takową opinią Rady Państwa J. C. M. *naywyżey* potwierdzić raczył. Podpisał ją: za Prezydenta Rady Państwa Mikołaj Morawinów dnia 9 marca 1832 roku. (G. S.)**

— *O przyszłej, w 1833 roku, Wystawie Rossyjskich rękodzielnych Wyrobów w Petersburgu.* Święta Wystawa Rossyjskich rękodzielnych wyrobów w 1829 roku dała nam poznać użytek podobnego rodzaju ustanowień i odpowiedziała naysupełniej zamiarem Rządu.



Przez podniesienie ducha przedsiębiorliwości rękodzielników, obudzając nadto spółzawodnictwo i nadzieję dalszych postępów, znaną publiczność z udoskonaleniem i różnorodnością własnych wyrobów, Wystawa pokazała razem te niedostatki i zawady, które dla narodowej działalności pozostają do przewyciężenia.

Wydane od Rady Rękodzielniczej opisanie tej Wystawy, ustaliło wpływ jej krótkiego trwania, łącząc w sobie uwagi i rady znawców osiągnęto powszechną uwagę i zasłużyło na pochwałę.

W prawidłach dla urządzenia pierwszej wystawy powiedziano: „Następujące po terażniejszej mają być naznaczone na trzeci lub czwarty rok, a tymczasem podobna teyże ekspozycja może być urządzona w Moskwie.”

Wystawa w Moskwie sprawiła niemniej pożądaną skutek i nowością wspaniałego widowiska zadziwiła równie publiczność, jak i samych rękodzielników, pokazując możność i środki dalszych ulepszeń.

Aby skorzystać z takiego wrażenia i dać zręczność spółzawodnictwu i ochotę okazania się w nowej doskonałości, na zasadzie prawideł o urządzeniu pierwszej Wystawy po upływie lat czterech ma się otworzyć w Petersburgu Wystawa w następnym 1833 roku w miesiącu maju. Ta pora roku uznana była za przyswoitszą, z tego względu, iż kupcy i rękodzielnicy po jej ukończeniu mają dość czasu do udania się na Niżgorodzki jarmark.

Na przedstawienie o tem P. Ministra Skarbu, N. PAN raczył potwierdzić pomienioną Wystawę. (T. P.)

Warszawa d. 23 kwietnia.

Pod dyrykcją Karola Kurpińskiego w Wielki Piątek wykonywana była muzyka Heydena, pod tytułem: *Siedm Słów*, w Kościele Sgo Jana.

— Dnia 25 —

Onegdaj w południe u JW. Jenerał-Gubernatora, Hrabiego Witta, znajdowali się na święconém JOO. Xięstwo Ichmość Warszawscy i bardzo znaczna liczba znakomych osób płci obojey.

— Dnia 26 —

Wielu kupców Warszawskich wyjeżdża do Lipska na nadchodzący jarmark; jeżeli o nim wnieść można z ostatniego jarmarku, odbytego w Frankforcie nad Menem, spodziewać się trzeba, że nie będzie należał do ostatnich.

Rzeczywisty Tayay Radzca Hrabia Ordynat Zamoycki wyjechał z Petersburga, i już jest w swych dobrach. (G. W.)

GALICYA I LODOMERYA.

Lwów — Xiążę Łobkowicz, Gubernator Królestwa Gallicyi i Lodomerji, wyjechał dnia 14 kwietnia do Wiednia. (G. W.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 14 kwietnia.

Kurier Austriacki z Paryża przywiózł wiadomość, że ministerjum francuzkie po porozumieniu się z Papieżem Dworem, oświadczyło gotowość ustąpienia z Ankony, jak tylko tego Papież zażąda i skoro spokojność w legacjach się wyciszy nie potrzebną uczyni. Jak tylko zatem półki Szwajcarskie zorganizowane zostaną, Francuzi opuszczą Włochy. (G. W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 8 kwietnia.

Według dziennika *Temps*, brat Pana Kaz. Perrier, był wczoraj u Króla Jmci, celem prośbienia Monarchy, aby jednemu z kolegów Pana Perrier poruczył tymczasowie Prezesostwo rady i Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Z powodu znacznego rozpóścierania się choroby, rząd chce kazać zamknąć teatry, a wynagrodzić przedsiębiorcom.

— Dnia 9 —

Król kazał, aby mu co godzina dawano wiadomość o zdrowiu Pana Perrier. Wielu Deputowanych tak ze śródka jako też ze strony opozycyjnej, zapisało się w xiążkę odwiedzających, lecz P. Perrier przyjął tylko odwiedziny P. Guizot.

— Lord Granville wyjechał dziś do Londynu, celem znaydowania się przy kreskowaniu w wydziale względem biu reformy. Wspomniany Lord wróci wkrótce do tutejszey stolicy.

— Dnia 10. —

Ze wszystkich stron przesyłają zasiłki dla wspierania nieszczęśliwych dotkniętych cholerą; tym szlachetnym uniesieniem, pierwszy zawsze daje popęd familia Królewska; prócz licznych darów pieniężnych, świeżo teraz Król kazał oddać pod rozporządzenia Prefekta 1000 łózek z materacami i całém uestaniem.

O zdrowiu Pana Perrier, z rozkazu Króla co godzina ogłaszają dzienniki biuletyny, donosząc raz o pogorszeniu, drugi raz o przemijaniu niebezpieczeństwa. — *Messenger* z tej okoliczności wdał się w następujące uwagi: „Przyjaciele Prezesa Rady Ministrów zapewniają, iż ten zaraz po zwiedzeniu szpitala *Hotel-Dieu* przeczuwał słabość swoją. Lekarze nie tracą wcale nadziei, lecz, chociażby ich usiłowania szybkim wnieńczone zostały skutkiem, zawsze P. Perrier tak osłabiony będzie, iż mu nie będzie można dozwolić, zajmowania się nowo sprawami państwa, załatwieniem nadzwyczaj wszystkie lody obchodzących interesów. Lecz komu to wszystko poruczoném będzie? Doktrynery byliby zapewne gotowi rzucić się do sterowania, lecz czyliby odważono się przypuścić ich do tego? Rozumiemy, iż ministerjum, w którymby Xiążę Decazes, P. Dupin i P. Odilon Barrot mieli przewagę, wszystkimbypodpowiadziało potrzebom.” — Też samą kombinacją przypuszcza także i *Journal du Commerce*, który przyznaje, że prowadzenie wszystkich głównych spraw Francyi polegało jedynie na Panu Perrier, który, jak mówi, miał współpracowników, ale żadnego spółkollegi. *Temps* wyraża się tak w tej materji: „Pan Perrier sam jeden tylko wyobraża swój całkowity system, myśl polityczna gabinetu d. 13 marca spoczywa w jego osobie, wystąpienie jego będzie zupełną ministeryalną zmianą. Krótki przegląd osób, składających terażniejszy gabinet, jest dostatecznym tego dowodem. Pan Louis jest wyłączenie finansowym człowiekiem. Admirał Rigny bardziej jeszcze ogranicza się w swoim szczególnym zawodzie, nie myśląc o niczém więcej, jak o zostawieniu pamiątek z ważnych ulepszeń w marynarce Francuzkiej. Pan Argout, mimo wziętości gruntownego męża, jaką pozyskał sobie, zwłaszcza przy naradach nad prawem o zbożu i potowię ryb morskich, nie okazał jeszcze wyższych politycznych widoków, a szczegóły zdają się być jego żywiołem. Na hrabiego Sebastiani, który nie raz gruntownej znajomości dyplomatycznego położenia Europy, i zręczności politycznej wyraźnie dał dowody, nie można wcale liczyć z powodu słabowitego zdrowia. W Panu Barte, nie spoczywa zapewne polityczna myśl ministerjum P. Perrier, a P. Montalivet, myśli tylko o liście cywilney. Pozostaje zatem tylko jeden marszałek Soult, na którego zawsze zwracali się oczy, ile razy tylko mowa była o zmianie przewodnika w Radzie Ministrów; lecz trudno jest wierzyć, aby i ten chciał być następcą P. Perrier.”

— Dnia 12 —

Chociaż P. Perrier ma się coraz lepiej, przecież powszechnie sądzą, iż nie będzie mógł rychło zajmować się interesami Państwa. Z tego względu teraz mówią więcej daleko, nie już o zastępcy, ale o następcy Prezesa, którym ma być Xiążę Decazes. Xiążę miał onegdaj u Króla prywatne posłuchanie. Od tej chwili rozszerza się pogłoska, jakoby domniemywany Prezes zamierzał uczynić zmiany w Ministerjum, według których wszyscy jego terażniejsi członkowie mieysca i głos zatrzymają, z tą różnicą, iż tylko pomiędzy nimi zmiana wydziałów nastąpi. Według *Dziennika handlowego* z tej samej daty, wystąpienie z gabinetu P. Perrier, ma nie podpadać żadney wątpliwości.

— Dnia 13 —

Tutejszy *Monitor* donosi, iż Król przyjął przysięgę nowego Arcy-Biskupa Awenionńskiego Humieres, i Biskupa Diżońskiego Rey.



Podług depeszy telegraficznej, datowanej z *Marsylii* 13 kwietnia, wojska z *Konstantyny* zajęły *Bone*. *Ibrahim Bey* do dnia 27 marca trzymał się z około 60 żołnierzami w *Kassabie*. W dniu tym ratował się ucieczką.

*Monitor* z dnia 14 b. m. w biletynie datowanym o 1szej wnoy oświadcza, iż gdy stan zdrowia *P. Perier*, jest zupełnie zaspokajający i jak najlepszy, przeto następnie o zdrowiu jego donosić nie będzie. Do 13 b. m. chorowało na cholera w *Paryżu* 8349 osób, umarło 3226. — W *Londynie* zaś do 11 b. m. chorowało 2363, umarło 1,251 osób. W całej Anglii i Szkocji od zjawienia się choroby zabiło na cholera 10,101 osób, umarło 3,877. (A więc w obu Królestwach umarło prawie tyle w kilku miesiącach, co w kilku tygodniach w samym *Paryżu*.) — Względem *Xięcia Talleyranda* jedne gazety piszą, iż będzie Prezesem na miejscu *P. Perier*, inne donoszą, iż nadeszła wiadomość do rządu o słabości tego dyplomatyka. — Rada ministrów zebrała się d. 12 kwietnia o godzinie 8mej wieczor i trwała do 10tej. Powodem do tego miała być nota marszałka *Maison*, której treść rozmaicie sobie tłómaczą. — Dnia 14 b. m. rząd kazał ogłosić na giełdzie wiadomość o przesłaniu do Londynu ratyfikacji Pruskiej na traktat Hollendersko-Belgijski. (G. W.)

#### ANGLIA.

Londyn d. 10 kwietnia.

*Xiążę Talleyrand* onegdaj odwiedził Hrabiego *Ortów* i miał z nim długą naradę. — Vicehrabiowie: *Goderich*, *Combermere*, *P. van de Weyer* i lord *Southampton* odwiedzili także Hrabiego, który tego dnia obiadował u Pości Niderlandzkiego *P. Falck*.

Onegdaj Lord *Grey* dał wielki obiad w mieszkaniu swoim.

*Xiążę Lieven* dał w Niedzielę wielki obiad w pałacu *Aschburnham*, na który zaprosił *Xięcia Cumberland*, Hrabiego *Ortów*, Hrabiego i Hrabinę *Jersey*, Hrabinę *Pembroke*, Lady *Mary-Hembert*, Margrabiego i Margrabinę *Londonderry*, Hrabiego i Hrabinę *Harrowby*, oraz wiele innych znakomitszych osób.

Małżonka Królewsko-Pruskiego Pości Pana *Bülow*, powita wczoraj córkę.

Słychać, iż niektórzy Parowie, przeciwni reformie, z obawy zaburzeń w przypadku odrzucenia bilu reformy, kazali domy swoje zabarrykadować.

Miano otrzymać wiadomość ze *Szambuu*, iż Pan *Stratford-Canning* był szczęśliwym w układach swoich z Portą, która nie będzie czyniła trudności w rozszerzeniu granic kraju Greckiego.

Do dnia 13 b. m. nie przyszło jeszcze do głosowania względem drugiego odczytania bilu w izbie wyższej. Trzy sesye poświęcono rozciągłym debatom i mowom. Najwięcej uderzyła mowa *Xięcia Wellingtona*. Dzienniki zapełniają kolumny swoje rozmaitemi o niej uwagami. Hrabia *Ortów* ciągle przytomny bywa parlamentowym obradom.

— Dnia 14 —

Na posiedzeniu dzisiejszym Izba Wyższa zezwoliła na powtórne odczytanie bilu reformy, większością 184 głosów przeciwko 175; a zatem przeważały tylko 9 głosów. Trzecie czytanie wyznaczone zostało stosownie do wniosku Hr. *Grey*, na pierwszy dzień po feryach Wielkanocnych. Posiedzenie to trwało do godziny 7mej zrana. (G. W.)

#### RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 11 kwietnia.

Piszą z *Herzogenbusch*: — „Dowiadujemy się, iż od początku tego miesiąca, wojsko nasze zostało powiększone blisko 20 tysiącami ludzi. Wszelako nie zdaje się, aby przyszło do wojny, tém bardziej, iż znowu przyymują się prosby o urlopy, i mieszkańców twierdzy tutejszej nie wezwano, aby się opatrywali w żywność.”

— Dnia 16 —

Dziś *Xiążę Oranii* powraca do głównej kwatery.

Bruxella dnia 10 kwietnia.

Według dziennika *Emancipation*, rząd tutejszy prosił usilnie Ministerium Francuzkie o przystanie jakiego Jenerała, któremby można powierzyć naczelne dowództwo wojska Belgijskiego.

— Dziś oczekują tu niecierpliwie wiadomości z Londynu w nadziei, iż doniosą o wypadku sesyi Izby Wyższej d. 9 b. m.

— Dnia 14 —

*Kurier* tutejszy donosi, iż wieść się rozszła, jakoby rząd odebrał zawiadomienie od *P. Van de Weyer* z Londynu, że ratyfikacye nie zadługo wymienione zostaną, i że trzy północne Dwory mocno postanowiły ostateczny kres położyć interesom Belgijskim. (G. W.)

#### GRECYA.

*Courrier de la Grèce* (urzędowa Gazeta rządu Greckiego) z d. 29 lutego pisze: — „Ministrowie Rezydenci Francyi, Wielkiej Brytanii i Rosyi, podali urzędownie wczoraj d. 28 lutego Prezesowi rządu Greckiego (*Augustynowi Capodistrias*) protokół z d. 19 stycznia (o którym dawniej donieśliśmy, podpisany w Londynie przez pełnomocników trzech Mocarstw, które zawarły traktat z d. 6 lipca 1827, dotyczący się interesów Greckich. Protokół ten jest w osnowie następującej: — „Protokół konferencyi odprawionej w Londynie w wydziale spraw zagranicznych d. 19 stycznia 1832, w obecności pełnomocników Francyi, Wielkiej Brytanii i Rosyi. Pełnomocnicy Francyi, Wielkiej Brytanii i Rosyi, zgromadzeni na konferencyą, po dokładnem rozstrząśnieniu wszystkich nadesłanych im wiadomości o stanie, w jakim się Grecya znajduje po zbrodni, która kraj ten pozbawiła Prezesa, zgodzili się na zasady następujące, mogące służyć za wspólne prawidło tak Ministrom Rezydentom w Grecyi, jako też dowódcom potęgi lądowej i morskiej trzech Mocarstw: 1) W chwili, kiedy wspomnieni Rezydenci i Dowódcy protokół ten otrzymają, zgromadzenie narodowe w *Argos* będzie mogło bez wątpienia wydać swoje rozporządzenia, i rząd tymczasowy potwierdzić albo ustanowić. Rząd ten tym sposobem ze wszystkimi przepisami prawnymi ustanowiony będzie uznany jako tymczasowy rząd narodowy Grecyi przez Rezydentów i Dowódców potęgi morskiej i lądowej trzech sprzymierzonych Dworów. 2) Rezydenci i dowódcy potęgi morskiej i lądowej trzech Dworów mają dawać przykład winnego temu rządowi szacunku i przychylności. 3) Jak trzy Mocarstwa mają prawo wymagać, aby wspomniany rząd władał krajem według przepisów praw z łagodnością, bezstronnością, i w zamiarze położenia końca wszelkim rozterkom i sporom, panującym niedawno w Grecyi, i puszczenia ich w niepamięć, tak też Rezydenci i dowódcy wojska i marynarki trzech Dworów, swoim postępowaniem, przełożeniami i wpływem, połączoneym z ich położeniem i charakterem mają się przykładać do przywrócenia spokoyności i posłuszeństwa w całej rozciągłości kraju Greckiego, wstrzymywać się od wszelkiego stronnictwa, i, ile od nich zależy, zapewnić potrzebną powagę rządowi tymczasowemu. 4) Powinni oni być przekonani o tém, iż do utrzymania pokoju w Grecyi, do zapobieżenia powrotowi anarchii, która przed wdaniem się trzech Dworów, postawiła kraj nad brzegiem zguby, konieczne i bezwarunkowo potrzeba, aby nayspełniejsze porozumienie między niemi zachodziło, i że w tak krytycznych i trudnych chwilach, zgodność ta zdola jedynie ułatwić im wypełnienie poruczonych ważnych obowiązków. 5) Jednym z tych obowiązków, na który trzy Dwory w traktacie z d. 6 lipca 1827 szczególnie uwagę swoją zwróciły, było pohamowanie rozbojów morskich na wodach Grecyi, które wszelkimi siłami należałoby uśmierzyć. Dowódcy znajdujących się na

DODATEK



Wilno dnia 20 Kwietnia r. s. 1852 roku.

tych wodach eskadr 3ch Dworów, nie mogą ka-  
zać przepuszczać żadnego statku bez wyjątku, je-  
śli nie jest opatrzony w należyte paszporta i przy-  
zwoite papiery od właściwej władzy, które, jak  
się samo z siebie rozumie, powinny być wydane  
według przepisów praw i prawideł istniejących w Gre-  
cyi. 6) Konferencya zajęła się żądaniem zasitków  
pieniężnych, oświadczonem w imieniu tymczaso-  
wego rządu Greckiego, na rachunek pożyczki, któ-  
rey zabezpieczenie dla kraju Greckiego zastrzegły  
sobie trzy Dwory. Postanowiono przełożyć to żą-  
danie trzem Dworom, i zgodzono się, iż każdemu  
z nich wolno dać takie zaliczenia, jakich według  
jego zdania, rząd Grecki najmocniej potrzebuje,  
a konferencya ma być uwiadomiona o ilości po-  
słanych już zasitków pieniężnych. 7) Tymczasem  
protokół niniejszy zostanie udzielony tymczaso-  
wemu rządowi. Rezydenci trzech Dworów są u-  
poważnieni do ogłoszenia, iż konferencya trudni  
się wybraniem Monarchy, i ma nadzieję ułagwić nie-  
zwłocznie tę okoliczność. (podpisano) *Talleyrand,*  
*Palmerston, Lieven, Matuszewicz.* (G. W.)

## TURCYA.

Stambul 24 marca.

Posłuchanie, na którym nadzwyczajny Po-  
seł Wielkiej Brytanii, Pan *Stratford Canning*  
przy Wysokiej Porcie, miał podać Sultanowi  
list wi-rytelny, było wyznaczone na dzień 15 b.  
m. Tego dnia Poseł wraz z Półkownikiem *Mehem-  
metem Bejem*, który towarzyszył mu z Dardanel-  
łów do stolicy, udał się do pałacu Czeragan, gdzie  
przyjął go tajny sekretarz *Mustafa-Efendi*. Po  
półgodziennej rozmowie z tym Ministrem, Pan  
*Stratford Canning* został przedstawiony Sultano-  
wi z zwykłym teraz obrzędem; podał list wierzy-  
telny, i za pośrednictwem Reis Effendego oświad-  
czył, iż rząd jego przywiązuje najwyższą cenę do  
utrzymywania zawsze przyjacielskich stosunków  
dobrego porozumienia, istniejących między obudwo-  
ma Mocarstwami. Dragoman dywanu, *Halil Etrar*  
*Efendi*, sprawował na tém posłuchaniu urząd tłó-  
macza. Wielki Sultán przyjął życzliwie zapew-  
nienia przyjacielskie Posła, i oświadczył mu za-  
dowolenie swoje, obdarzając go kosztowną tabakie-  
rą wysadzaną brylantami. Sekretarz Poselstwa i  
pierwszy tłómacz w orszaku Posła, otrzymali także  
tabakiery ozdobione dyamentami. Po skończonem  
posłuchaniu rozmawiał jeszcze krótko Poseł z taj-  
nym sekretarzem *Mustafą Efendim*, a gdy wycho-  
dził z pałacu, podano mu konia z bogatym rżdem  
w podarunku od Sultana.

Wielki Sultán mianował Półkowników *Di-  
laver Beja*, *Schender Beja* i *Bekir Beja*, Jene-  
rałami brygady z tytułem Baszy, i prócz tego wielu  
oficerów wojska wyniósł na wyższe stopnie. Gdy  
dwaj ostatni Baszowie otrzymali posłuchanie, Wiel-  
ki Sultán przemówił do nich temi słowy: „Uży-  
teczność umiejętności wojskowej dla ludów moich,  
niepodlega już żadnej wątpliwości; przez ukształ-  
cenie, i to, co taż umiejętność sprawia, stan żoł-  
nierski stał się nayszlachetniejszym i nayszanow-  
niejszym ze wszystkich. Nigdy nie ościagałem się  
w nagradzaniu tych, którzy w tym zawodzie od-  
znaczyli się osobistemi zasługami. Poznałem waszą  
gorliwość, waleczność i talenta wasze; im jedynie  
winniście zaszczyt stopnia, na który was wynoszę.  
Niezapominajcie obowiązków, jakie na was wkłada;  
połączcie wszystkie myśli wasze, w tę jedną, to  
jest stawy i świetnego imienia, które zjedna wam  
pomiędzy rówieśnikami waszemi. Dla tego pole-  
bitwy powinno być waszą rozrywką i zabawą,  
i wymagam po was, abyście po trudach dziennych,  
godziny spokoyności poświęcali nauce rozmaitych  
części taktyki i strategii. Uczcie się ustawicznie, a  
wtedy przywiązanie i wierność do osoby mojej,  
nowey ceny nabiorą. Pomniście na to, iż karność  
jest rękoiemnią jednności i porządku, i że tylko w  
porządku jest siła. Zasada wszelkiego szczęścia wo-

jennego polega na posłuszeństwie, a kto go szcze-  
rze pragnie, dla takiego nie jest dalekiem; zwy-  
czajstwo jest obietnicą, którą Opatrzność daje sta-  
łości i wytrwałości. Stawa oficera, nagrody, któ-  
rych spodziewać się może, polegają jedynie na je-  
go szpadzie, tak jak dla żołnierza na końcu ba-  
gueta. Wyrzycie te słowa w sercu waszém, a  
doznacie przychylności, okazywanej wojsku mo-  
jemu, równie, jak ci, którzy ciągle usiłują zaymo-  
wać zaszczytne miejsce między walecznemi armii  
mojej.”— Po tej przemowie dał Sultán obu Jene-  
rałom ozdoby ich stopnia. (G. W.)

*Teatr.* Dnia jutrzejszego komedya z angielskiego w 1m akcie: *Serce rozdzielone*.— Po której nastąpi nowa komedya opera tu w Wilnie napisana przez E. Skowicza z muzyką Wiktora Każyńskiego pod nazwiskiem: *Szczególniejsze spotkanie*.

## Publiczna sprzedaż.

1 Rada Opiekunicza Moskiewska CESARSKIEGO Domu wychowania niniejszém ogła-  
sza, iż w niej będą się sprzedawały z aukcy-  
nego targu oddane na ewikoyą za uchybieniem  
terminu nieruchome majątki:

1. Obywatela Ignacego Michała syn Bo-  
brika, Mohilewskiej Gubernii Klimowieckie-  
go Powiatu, we wsi Pożarje 24 dusz podług  
rewizyi 1816 roku.

2. Półkownikowej Barbary Alexiejewey  
Kuzminey Karawajewey, Mińskiej Gubernii,  
Borysowskiego Powiatu, we wsiach z dworami:  
Izbiszczę z 81—19, Czystie 58, Wardomiczach  
30, Matesowie 81, Juryłowie 55, Pouie 34,  
Lubieniach 16, Sakawiczach z 102—17, Zabrod-  
je 37, Niedwiednice 7 i Krubleje 6; w ogóle  
340 dusz w 5 rewizyi.

3. Sukcesorów zmarłego Kollegialnego  
Assesora Jana Hryhorjewa Bohdanowicza, Wi-  
tepskiej Gubernii Wielizkiego Powiatu, czę-  
ści Pczelińskiej, we wsiach: Kasilowie 51, Pcze-  
linie 55, Masiejewie 40, Zadorożje 34, Zamo-  
szyszczę 55; Części Ahryzowskiej, we wsiach:  
Hryszewie, 33, Trubnikowie 22, Andrejewskoy  
z 75—71, w ogóle 361 dusz w rewizyi 1816 r.

Wszystkie te majątki sprzedają się z uro-  
dzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do  
nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem,  
i z przenosem długu Rady, na 26 lub 37 lat,  
kto zechce, wedle dawniejszego świadectwa,  
na prawidłach kassy zachowawczej; targi na-  
znaczają się: pierwszy 16, drugi 23 i trzeci 26  
dnia miesiąca maja 1852 roku. Zaczém życzą-  
cy kupić zechcą przybyć do Rady Opiekun-  
czej na przeznaczone targi na 10 godzinę zrana;  
podpisywać się zaś do targów, każdodziennie,  
prócz dni świątecznych. Marca 28 dnia 1852 r.

Expedytor Straszniukow.

Expedytora Pomocnik Stepanow. (485)

## Ostrzeżenie.

1 Sąd Powiatowy Szawelski na zasadzie  
dekretów Remissyjnych jednego 1825 xbra 5  
dnia dobra Paczgałę zesłego Jana Kozłowskie-  
go, drugiego 1827 gbra 12 majątek Berżany ze-  
słych Ignacego i Barbary Cytowiczow na Ex-  
dywizyą wskazujących, te konkursowe sprawy  
do ostatecznego w dniu 2 następnego miesiąca  
maja rozbioru przyjąć postanowił, o czém wszy-



stkie interessowane przez Gazetę Kuriera Litew. ostrzeżeniu i na nieobjawione w owym czasie pretensje amisyse zapisać determinuje. Dat 1832 marca 18 dnia.

Powiatowego Szawelskiego Sądu Assesor Narbut.

Assesor Józef Narkiewicz.

Assessor Bohdanowicz. (484)

#### Przedaż publiczna.

2 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na zaspokojenie skarbowego uzyskania 5745 rubli 56½ kop. assygnacyami, za przejęte przez Radcę Honorowego Bobicza kontrabandne towary, oddane na sprzedaż dwie włoki ziemi należące do szlachy dwumiennego Michała Wincentego Michałowskiego, położone Wileńskiej gubernii Trockiego powiatu w Mereckiej parafii, zawierające w sobie las i łąki, ocenione 915 rubli assygnacyami odgraniczone bezsprzecznie; sprzedaż takowa odbywać się będzie w terminach: pierwszym 12, drugim 13 dnia następującego maja, a trzecim i ostatecznym we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania takowego ogłoszenia; za czem życzący kupić pomienione dwie włoki ziemi z lasem, zechcą przybyć do tego rządu w przeznaczonych terminach. Apryla 6 dnia 1832 roku. Assesor Józef Szulo.

Sekretarz Jamont.

Naczelnik stołu Julian Rutkowski. (439)

2 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla zadosyćczynienia przysądzonych rezolucją Rządzącego Senatu z Zyda Leyby Judelowicza na korzyść Skarbu za przewóz kontrabandowych towarów pennych pieniędzy 43,291 rub. 49 kop. assygnacyami, Rząd ten postanowił przedać z publicznych targów domek w mieście Wilnie na szpitalnej ulicy pod N. 335 położony w połowie tylko do tego Judelowicza należący, przynoszący na tę część rocznej intraty 45 rubli ass.; a zatem życzący kupić połowę pomienionego domku, zechcą przybyć do tego Rządu na targi w terminach: pierwszym 2go, drugim 4go, a trzecim 6go dnia następującego maja. Apryla 14 dnia 1832 roku.

Sewietnik Marzenko.

Sekretarz Kowalenok.

Naczelnik Stołu Romuald Czarnocki. (438)

#### P o d r a d.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na podjęcie się pomalowania na mostach na Bobrujskiej grobli znajdujących się peryłow i na całej przestrzeni grobli kołbylic, okucia mostów żelaznymi ankrami i t. d., będą się odbywały w Mińskiej Skarbowej Izbie: targ 27 i przetarg 29 apryla teraźniejszego roku; za czem życzący podjąć się takowej, zechcą przybyć na przeznaczone terminy z pewnymi ewikcyami do pomienionej Izby Skarbowej, gdzie za przybyciem objawione będą życzącym, kondycye, śmieta i plan. Apryla 5 dnia 1832 roku.

Assesor F. Arcimowicz.

Za Sekretarza Gliński.

Stołu Naczelnik Anisimow. (435)

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na podjęcie się przybudowania drow-

nianych odchodowych mieysc w Mińskim turemnym zamku, umocowania w areztantskich tego zamku izbach sufitu, i poprawienia w nim piecow, okien i t. d. za summy wyliczone podług śmieta, a mianowicie na pierwszą 4,396 rub. 36 kop., na drugie 324 rub. 4 kop. i na ostatnią 460 rub. assygnacyami; postanowiono odbyć targ 20 i przetarg 22 dnia miesiąca apryla teraźniejszego 1832 roku w Mińskiej Skarbowej Izbie; za czem życzący podjąć się takowego wybudowania, zechcą przybyć do Izby na przeznaczone terminy z pewnymi ewikcyami, gdzie za przybyciem życzących, objawione będą kondycye, śmiety i plan. Apryla 4 dnia 1832 r. Assesor F. Arcimowicz.

Za Sekretarza Gliński.

Stołu Naczelnik Anisimow. (432)

#### 2 Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEGO MOSCI.

Sąd zjazdowy, rozbiór na majątku WW. niegdy Michała i Mikołaja Leniowskich w dobrach części wsi Wiguszyc i Szprach w powiecie Łuckim, zaś części wsi Leniowa w powiecie Włodzimirskim w gubernii Wołyńskiej leżących, z mocy dekretów jednego roku 1802 dnia 15 marca, drugiego roku 1819 dnia 1 kwietnia, oraz wielolicznych Ukazów Sądu Głównego Departamentu Cywilnego gubernii Wołyńskiej, a szczególnie roku 1826 dnia 5 czerwca za N. 1485 i roku 1829 dnia 5 kwietnia za N. 1717 rozbiór na majątku n. WW. Michała i Mikołaja Leniowskich kontynuować polecających. Oraz nastąpionych na gruncie wsi Wiguszyc i Leniowa aktów rozbiorowych. Upadłe terminu zjazdu pomienionego przez innotescencyą w dniu 29 marca bieżącego roku 1832 w Ostrogu datowaną i w akta dobrom właściwym Łuckiego i Włodzimirskiego powiatów wniesioną, przeznaczającą termin zjazdu rozbiorowego na fortunę n. WW. Michała i Mikołaja Leniowskich w dniu 12 maja bieżącego roku we wsi Wiguszycach; niniejszém obwieszczeniem wszystkim wierzycielom, debitorom i pretensorom do majątku n. WW. Leniowskich ubiegającym się daje wiedzieć; iż na powyższym terminie całkowite dzieło rozbiorowe dotąd nie ukończone ułatwić przedsięwzięć, na którym terminie z niestawiać się choćby zaocznie dzieło rozbiorowe aż dokońca expedyować się będzie, a w końcu upadek w sprawie uznany dla niejawiących się zostanie, o czem przez odezwę do Redaktora Gazety Kuriera Litewskiego aby trzykrotnie przez Gazety przed przypadającym terminem ogłoszone niniejsze obwieszczenie zostało. A zaś do Sądów Ujezdnych gubernii Wołyńskiej, aby w kancelaryach takowe obwieszczenie na ścianach zawiesić polecieli odniósł się. O czem w tém dziele rozbiorowém interessowane osoby niniejszém obwieszczeniem uwiadamia. Dat w Ostrogu dnia 30 marca 1832 roku. Assesor Sądu powiatowego Ostrońskiego i Kawaler Leon Krzyżanowski. (437)

2 Summa rub. srebrnych 3,600, należąca do funduszów Plebanii S. Jana w Wilnie, znajduje się w Kassie Uniwersytetu do pożyczania, ktoby życzył wziąć rzeczoną sumę w lokacyą, ma się stawić w Kancellaryi Uniwersyteckiej i złożyć podług prawa odpowiednią ewikcyą.

Sekretarz F. Mierzejowski. (481.)



2 Zeszły z tego świata JW. Jan Rossochacki b. Prezydent i Kawaler Sgdu Głt. Lit. Wileń. 2go Wremiennego Departamentu na własnoręczny oblig przy świadectwie pieczętarzy wydany, pożyczty u niżej podpisanego w roku 1831 mscia febr. 1 dnia rubli sr. 250 z ewikcyą na wszelkich swoich funduszach, a mianowicie na majątnościach Horodence i Bastunach w Pttcie Lidzkim leżących, które w roku idącym mscia marca 11 dnia w aktach Ziem. Powiatowych Lidzkich zaaktykowanym został: jakowy oblig na dniu 12 apryla mając przy sobie niżej podpisany idąc przez Szklaną Żydowską ulicę niewiadomo jakim przypadkiem zgubił; przeto gdyby ktoś ze znalezienia onego korzyści w stopniu moim nie szukał, ale jako moją własność mnie, mieszkającemu w mieście Wilnie w oficynach JO. Xięcia Ogińskiego i Senatora powrócił, po zanieśieniu w aktach właściwych w terminie oświadczenia dla wiadomości powszechny do Gazety Kuryera Litewskiego podaję i takowe własnoręcznie podpisuję. Datt w Wilnie 1832 r. mscia apryla 14 dnia.

Michał Alexandrowicz.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (430)

#### Uw i a d o m i e n i e.

2 Pewny Francuz rodem z Paryża, zamieszkały od lat kilku w Litwie, który po zdaniu examinu w Uniwersytecie, otrzymał świadectwo, iż może zająć miejsce nauczyciela publicznego języka francuzkiego w szkole powiatowej; żąda teraz wyjechać na wieś w obowiązek Guwernera. Życzący się z nim widzieć dla pomówienia, udadzą się do mieszkania jego będącego na zaułku Sgo Jakuba w domu W. Nowickiego naprzeciwko Sgo Jerzego. (456)

2 Un Français natif de Paris, demeurant depuis plusieurs années en Lithuanie, après avoir subit l'examen à l'Université Imperiale de Vilna, et obtenu l'autorisation d'occuper une place de Professeur de langue française aux écoles de district, désire maintenant se placer à la campagne, pour y remplir les fonctions de gouverneur. Les personnes qui désireraient prendre des informations, sont priées de s'adresser maison de Mr. Nowicki petite rue St. Jacob, vis-à-vis l'église St. Georges. (456)

Полицмейстеръ Ожиговъ.

3 Mohylewska Izba Powszechny Opieki ogłasza, iż majątek obywatelki Anastazyi Zapolskiej, Klimowieckiego powiatu, we wsi Tytowce 30 dusz płci męskiej, oceniony w dziesięcio-letniej proporcji 6,150 rubli, za nieopłacenie długu, przeznaczono na sprzedaż w terminach 16, 18 i 20 dnia lipca teraźniejszego roku, i jeśli kto będzie sobie życzył na kupienie tego majątku targować się, zechce na przeznaczone terminy przybyć do Izby z prawem ewikcyami.

Sekretarz 9 klasy M. Sofranowicz.

Kancellarzysta A. Rymaskoy Korsakow (422)

#### Z b i e g i.

3 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu: Iwan Nazarecki, który powiadał na doprosach, iż miejsca swojego urodzenia nie pamięta, ale wahał się od dzieciństwa po różnych miejscach Moskiewskiej gubernii, za włoczęgę był

osądzony w Wileńskim Powiatowym Sądzie i po rezolucji w nim, utwierdzonej przez P. Naczelnika Gubernii, ukarany przy Policji przez niższych jej służalców pięcią pletniowemi razami i odesłany do Nikołajewa dla skompletowania 1go Aresztantskiego batalionu; przymiotów zaś pomieniony Nazarecki: wzrostu 2 arsz. 2<sup>3</sup>/<sub>8</sub> wiersz., twarzy okrągłej, nosa średniego, oczu szarych, włosów na głowie i brodzie czarnych, lat 24; o czém ogłasza się dla wiadomości właściciela lub gromady, do których ten włoczęga może należeć. Apryla 9 dnia 1832 roku.

Sowietnik Marzenko.

Sekretarz Jamont.

Radca Honorowy Leonowicz. (420).

3 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu: Iwan Pietrow, który się mianował rodakiem Orłowskiej Gubernii Kromskiego powiatu, wsi Hłoborodskiej Xięcia Dołhorukowa, za włoczęgę był osądzony w Wileńskim powiatowym Sądzie, i po jego rezolucji zatwierdzonej przez Pana Naczelnika Gubernii ukarany przy Policji przez niższych jej służalców pięciu pletniowemi razami i odesłany do Nikołajewa dla skompletowania 1go aresztantskiego batalionu; przymiotów zaś pomieniony Pietrow, wzrostu 2 arsz. 7<sup>1</sup>/<sub>2</sub> wiersz., twarzy okrągłej, nosa średniego, oczu szarych, włosów na głowie i wąsach ciemno-rusych, lat 34 — O czém ogłasza się dla wiadomości właściciela lub gromady, do których ten włoczęga może należeć. Apryla 9 dnia 1832 roku.

Sowietnik Marzenko.

Sekretarz Jamont.

Radca Honorowy Leonowicz. (420).

3 Dnia 5go apryla idąc od domu Pomarnackich do domu Mejerowey przez ulicę Biskupią, zgubioną została bransoletka z włosów blond zrobiona z fermuarem złotym, na niem była niezabudka a pod spodem napisy francuskie i data 15 marca; ktoby takową bransoletkę znalazł, proszonym jest odnieść ją do jubilera Frankforta w domu JW. Żaby na dole mieszkającego, odbierze za to dukata nagrody. (428)

Полицмейстеръ Ожиговъ.

3 Niżej podpisani nabyli w 1829 meca maja 19d. za prawem wieczysto-przedażnem od W. Michała Buderkiewicza, ziemi morgow dziesięć na przedmieściu Wileńskim przy drodze komunikacyjnej za S. Stefanem ku Burbiszkom i Ponaromidancey, summe umówioną w zupełności opłacili. Gdy dopiero z dodatku Kuryera Lit. N. 42 dostrzegają, iż sukcesorowie zeszłych Leona i Heleny z Łoykow Buderkiewiczów, wyprzedając dom murowany w mieście Wilnie za Rudnicką Bramą przy ulicy Kwaszelney pod N. 1204 sytuowany z ziemią do onego przynależną, zajmują i przez nas nabyte 10 morgow: przeto, aby nikt o takowe nie wchodził w układy, niniejszym ostrzegamy. Kwietnia 14 dnia 1832 roku.

Stefan i Maryanna Jacynowie.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (457).

#### A r e n d a.

3 Wypuszcza się w arendę Starostwo Bore (5)







# WIADOMOŚĆ KSIĘGARSKA.

W KSIĘGARNIACH TUTEYSZYCH ZNAYDUJE SIĘ DO SPRZEDANIA  
DZIEŁO

POD TYTUŁEM

## TECHNOLOGIIA, DO UŻYCIA W DOMOWYM GOSPODARSTWIE,

napisana przez Professora Völke'a, a przez Onufrego Pietraszkiewicza przełożona na język Polski. Dzieło to, we dwóch zamkniętych tomach, obeymuje przepisy techniczne niewątpliwego użytku, ściślemi wypróbowane doświadczeniami, które w domowym gospodarstwie z korzyścią stosowane być mogą. Osoby polną i ogrodową zajęte uprawą, znajdą w niem potrzebną wiadomość, iak naturalne płody do stopnia kunsztowych wyrobków podnieść, i, tak w użyciu na własną potrzebę, iako też w sprzedaży, wyciągnąć z nich iak największą korzyść. Dla czego mnieysze ich lub większe w gospodarstwie zastosowanie, służyło Autorowi za miarę zwieźlejszego lub obszerniejszego opisania.

Dwudziestoletnie przeszło doświadczenie Autora i umiejętne korzystanie z wynalazków Chaptala, Döbereinera, Hermbstaedta, Immisona, Leuchsa, Lampadiusa, Poppe i innych, stanowi główną zaletę niniejszego dzieła. Wykład iasny i gruntowny czyni ie dla każdego przystępnym. Jestto oraz dzieło, które służyć może za szóstą część nowego wydania Skarbu rolniczego i ogrodowego Reicharta, korzystnie czytającej publiczności znanomego. W reszcie, dla wskazania treści niniejszego dzieła, następny rejestr materyy się przyłącza.

### REJESTR MATERYY TOMU PIERWSZEGO.

Wstęp. Roboty mechaniczne. Działania chemiczne.

ROZDZIAŁ I. O robotach około wyrobu płodów stanowiących pokarmy zsiadłe rozmaitego gatunku. §. 1. O robieniu mąki. §. 2. O piekarstwie. O chlebie żytnym. O chlebie pszennym i ciastach. Chleb z orkiszu, jęczmienia, owsa, mąki gryczanej, kukuruzy, i ziemniaków. §. 3. O przygotowaniu krochmalu. §. 4. O robieniu sago, makaronu, bulonu suchego i krupek. §. 5. O robieniu cukru i syropu. O robieniu cukru i syropu z ówikły. O robieniu syropu z jabłek, gruszek, śliwek i innych owoców. O robieniu cukru i syropu z kukuruzy. O robieniu cukru i syropu z soku klonowego i brzożowego. O robieniu cukru i syropu z krochmalu. O robieniu syropu ze słodu. O czyszczeniu miodu. §. 6. O zaprawianiu owoców cukrem. Rozmaite sposoby cukrowania. §. 7. O suszeniu owoców i innych płodów. Szczególne sposoby suszenia różnych gatunków owoców. O robieniu soków i powideł z owoców. O suszeniu kuchennych jarzyn. O suszeniu mięsa i ryb. §. 8. O marynowaniu owoców

w wyskoku winnym. §. 9. O marynowaniu pokarmów roślinnych i zwierzęcych w ocie. §. 10. O nasalaniu pokarmów zwierzęcych i roślinnych. O nasalaniu różnych gatunków mięs w szczególności. O soleniu roślinnych pokarmów. §. 11. O wędzeniu w dymie mięsiwa i ryb. O wędzeniu różnego mięsiwa, a w szczególności wieprzowiny. §. 12. O robieniu masła i séra. O robieniu séra. §. 13. O robieniu musztardy. §. 14. Rozmaitości.

ROZDZIAŁ II. O sposobach zaprawiania napojów i płynów. §. 1. O robieniu wina. O robieniu wina zwyczajnego z jagód winnych. Wino z jabłek, gruszek, porzeczek, agrestu i innych owoców. §. 2. O warzeniu piwa. Białe piwo saskie Brochan. Piwo białe Berlińskie. Porter Angielski. (Piwo Angielskie *A*). London *A*. Piwo marcowe. Miod pitny w Polsce i Rossyi. Piwo z ówikły. Piwo z ziemniaków, czyli kartoflowe. Piwo z perzu. §. 3. O robieniu likworów. I. O robieniu prostych i dubeltowych wódek. II. Robienie likworów wysokowych (cremes). III. Robienie likierów olejkowych. 1. Likier Wenery (*Huile de Venus*). 2. Likier Różany. 3. Likier goździkowy. IV. O robieniu ratafi. 1. Ratafija wiśniowa. 2. Ratafija malinowa. 3. Ratafija porzeczkowa. 4. Ratafija z pigw. 5. Ratafija z jabłek. 6. Ratafija gruszkowa. 7. Ratafija winna. V. O robieniu elixierów. 1. Krople żołądkowe. 2. Krople długiego życia. §. 4. Ocet. Ocet z wódki. O robieniu octu z cukru, miodu, praśnego, i syropu krochmalnego. O robieniu octu z owoców i winogron. O robieniu octu ze zboża. Ocet piwny. O robieniu octu z ówikły, marchwi, i innych korzeni roślinnych. Ocet z mleka. O przechowywaniu różnych octów. Cechy i własności dobrego octu. Ocet wonny. §. 5. Robienie soku cytrynowego i jego surrogata. §. 6. Robienie soków z owoców. §. 7. O robieniu kawy i jej surrogatach. §. 8. Robienie czekolady i jej surrogata. §. 9. Robienie herbaty i jej surrogata. §. 10. O oczyszczaniu i poprawianiu wody. §. 11. Rozmaitości.

### REJESTR MATERYY TOMU DRUGIEGO.

ROZDZIAŁ III. Rozmaite wyroby gospodarskie tyczące się mieszkań, ozdób innych i sprzętów domowych. §. 1. O zaprawie mularskiej i robieniu kitu. O rozmaitych kitach. §. O rozmaitem powlekaniu i bejcowaniu drzewa dla ochronienia



od ognia, wilgoci, pasorzytnych grzybów, robaków, kamieni, osiadań saletry, a żelaza od rdzy. Sposób zagubienia grzybów tworzących się na budowlach. O sposobach ochronienia drzewa od robactwa. Sposób oczyszczania murów i ścian od saletry. Sposoby ochraniać żelaza od rdzy. §. 3. O powlekaniu farbami, czyli malowaniu olejnym, wodnym i klejowym. O malowaniu wodnym czyli wodnymi farbami. O malowaniu klejowym. O malowaniu olejnym. §. 4. O lakierowaniu i robieniu lakierów. §. 5. O farbowaniu i bejcowaniu drzewa etc. Process w bejcowaniu farbami. Bejcowanie drzew różnymi kolorami. §. 6. O pozłacaniu i po srebrzaniu. §. 7. Robienie rozmaitego gatunku kleju i kłajstru. Robienie kleju stolarskiego. Robienie kłajstru. §. 8. Rozmaitości.

**ROZDZIAŁ IV.** O wyrobach gospodarskich dotyczących się sukien i bielizny. §. 1. O robieniu mydła. §. 2. Pranie płóciennych, wełnianych i jedwabnych tkanek, tudzież sukien. §. 3. O bieleniu płócien i wełnianych tkanek. §. 4. O farbowaniu. §. 5. O wywabianiu plam z sukien i bielizny. §. 6. O robieniu szuwaksn do bótów i trzewików. §. 7. O powlekaniu czyli lakierowaniu skóry, płótna i innych materyj, ażeby były trwalsze i nie przepuszczały wody. §. 8. Rozmaitości.

**ROZDZIAŁ V.** O gospodarskich wyrobach ściągających się do światła. §. 1. O własnościach i wartości materyj palnych. §. 2. O robieniu świec łożowych. O ciągnięciu świec zwyczajnych. O robieniu świec rurek. §. 3. O robieniu świec woskowych. §. 4. O czyszczeniu czyli rafinowaniu oleju do palenia. Robienie knotów, które palą się jasno i oszczędnie. §. 5. O robieniu światła nocnego, czyli lamp. §. 6. O robieniu krzesiwek sztucznych. §. 7. O robieniu hubki i próchna do chwytania ognia.

**ROZDZIAŁ VI.** O wyrobach służących do pisania, rysowania i malowania. §. 1. O robieniu atramentu. O robieniu atramentu czarnego. Piękny atrament czerwony. §. 2. O piórach do pisania. §. 3. O robieniu laku do pieczętowania. §. 4. Ołówki i kredy do rysowania. O ołówkach. §. 5. O robieniu farb malarskich i tuszów. §. 6. O robieniu różnych gatunków papieru. §. 7. Rozmaitości.

**ROZDZIAŁ VII.** Wyrób perfum. §. 1. O kadzidle, trocicach tudzież słoikach pachnących. §. 2. O wodach, spirytusach i octach wonnych. §. 3. O pachnących tłustych olejkach, pomadach i mydłach. Mydła pachnące. §. 4. O zaprawianiu tytoniu i robieniu tabaki. Zaprawianie tytoniu do palenia. O robieniu tabaki. Surrogaty tabaki.

Cena niniejszego dzieła rubel srebrem ieden.

---

Dozwala się drukować, Wilno, 1852 d. 21 Apryla:  
Cenzor. *Leon Borowski.*